

Vtorek, četrtek in soboto izhajajo in veljajo v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k.
" pol leta 4 " — "
" četrt " 2 " 20 "

Po pošti:
za vse leto 10 g. — k.
" pol leta 5 " — "
" četrt " 2 " 60 "

Vredništvo in opravištvno je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD.

Oznana:

Za navadno trisopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat
5 " " " " 2krat,
4 " " " " 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 30 kr.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo

Izvirni telegrami Slov. Narodu.

V Varaždinu, 16. maja.

Opozicijska kandidata D. Pust, trgovec, in Ivan Jagič, župnik, sta tukaj pri današnji volitvi sijajno zmagala in bila voljena; ravno tako Antolek v osrednjem, Ožegovič v bistriškem in Bubanovič v novomarskem okraju.

V Sisku, 16. maja.

Do zdaj je tukaj znan izid 16 volitev. Voljeno je 15 narodnjakov in en magjaron. V 4 krajih so narodni kandidati voljeni enoglasno.

V Zagrebu, 17. maja.

Včeraj je voljenih 34 poslancev, med temi 25 narodnjakov, 1 neodločen, 2 Starčevićanec, 1 neznan, 5 magjaronov. Mrazovič, Rački, Vončina, Makanec, Spisič, Sladovič, Čop, Domijanič in Kotur so voljeni enoglasno. Hrvatska mesta, županija zagrebska, križevska in reška čisto zlato. Živela sloga!

V Mariboru 17. maja.

Ko je bil nedavno govor o federalističnem shodu na Dunaji, pisale so federalistične novine dunajske, da je slovensko vprašanje še premalo razjasnjeno. Takrat so nam ta izrek ni nič prilegal in mislili smo, da bi po vsem sedanjem imeli naši prijatelji in neprijatelji naše želje v toliko poznati, ka bi se lahko takoj stopilo iz dosedanje generalne v specialno debato. Ko pa zdaj razvijanje notranjih homatij opazujemo, vendar vidimo, da nismo s prijatelji še toliko na čistem, kakor z neprijatelji, o katerih je jasno, da nam nič ne dovolijo. Med prijatelje hočemo za zdaj še šteti vlado, kateri dobre volje skoraj ni mogoče odrekati, kakor je naravnost priznavati, da se jej od vseh strani stavijo veče overe, nego jih morebiti zasluđuje in nego je koristno marsikomu tistih samih, ki se stavijo v opozicijo proti vladi. Kolikor je zdaj moč soditi, hoče biti vlada vsem enako pravična in državnemu zboru predlagati tirjatve vseh cislajtanskih kronovin in dežel, ako se jej te tirjatve izrekó po legalni poti, in ako bi se jej te tirjatve ne zdele prenapete.

To je Hohenwart nedavno izrekel gledé Česke, ko je ustavni odbor državnega zbora začel svoje dogovore o galiških koncesijah. Isto je baš to dni zopet ponovil, ko ga je v tem odboru Banhans interpeliral, kaj misli vlada gledé stanja Bukovine napram Galiciji in skupni državi. Hohenwart je namreč rekel, da se bo o tem vprašanji še le potem natanko izrekal, ko se bodo enake tirjatve, ki se hoté zdaj izpolniti Galiciji, po legalni poti oglasile tudi iz Bukovine. Prav v tacem smislu smo razumeli Hohenwartove besede gledé Dalmacije.

Res so Hohenwartovi odgovori precej enostavni in diplomatsko zaviti, vendar se nam hoče iz njih dozdevati, ka je Hohenwart posamezne dežele in narode bolj spodbujal, naj svoje želje formulirajo v svojih deželnih zborih, nego da bi jih plašil, češ saj vlada dežel itak ne bo poslušala, kakor je bila to malo hvalevredna navada vseh dosedanjih vlad. O Slovincih se do zdaj Hohenwart ni še izrekel, ker ga niso niti naši prijatelji niti neprijatelji gledé nas vprašali; vendar mislimo, da bi se njegov odgovor tudi gledé nas tako nekako glasil, kakor oni gledé Česke,

Bukovine in Dalmacije. Slovenci morebiti mislimo, da so naše tirjatve že dovolj legalno izrečene in da bi bila vlada lahko zastran nas stavila že svoj predlog, kakor ga je stavila zastran Galicije. Dá se o tem pričkati. Istina je, da smo svoje tirjatve dostokrat naglašali in poudarjali, toda ako vlado prav umevamo, dozdevajo se jej samo one želje legalne, ki so se izrekle in sprejele v sredi deželnih zborov. To morebiti ni korektno mišljeno, ali vlada tako misli in z dejanskimi okolišaji moramo računati. Kranjski Slovenci tudi imajo en tak legalen sklep in to je adresa kranjskega deželnega zbora avgusta meseca leta 1870. Tam je naravnost izrečeno in legalno skleneno: „Vašega ces. in kr. apost. Veličastva vladi bode mogoče sredstva in pota najti, da bi zadostila slov. naroda več ko pred 25 leti izrečeni in potem vedno glasneje in glasneje ponavljani živi želji po združenji vseh pokrajin, koder prebiva, v eno administrativno in kolikor mogoče državopravno celoto.“

Ne dá se tajiti, da so tu precej površno formulirane slovenske želje in vladno mišljenje, da slov. tirjatve še niso „legalno“ izrečene, ima nekaj za-se. Temu je treba pomagati. Deželni zbor kranjski bode imel izdelati „državno pismo“ slovensko, ktero bo podobno resoluciji gališki ali deklaraciji česki. Na to je misliti že zdaj, kajti našim deželnim zborom so odmerjene navadno le kratke ure. Od sedanjih državnih poslancev res ni mnogo pričakovati, ako je res, da po ulicah lové slovenske rodoljube nalagajo jim, naj za Boga ne spominjajo zedinjene Slovenije, ko bi slučajno v dogovore prišli s katerim ministrom. Vendar je misliti, da sedé v dež. zboru kranjskem še mođe, ki so svoji politični preteklosti, svoji osebni časti dolžni, da v red spravijo naše bistveno vprašanje — v red vsaj toliko, kolikor je to v njih rokah. Kako si potem uravnajo enotno postopanje z drugimi — nekranjskimi slovenskimi poslanci, to je skrb gg. poslancev samih, ki naj pazijo, da jih deželni zbori ne prehité in zasačijo nepripravljene. Itak je žalostna razvada, da se začenjamo za delovanja v dež. zboru še le takrat brigati, ko je „Wien. Ztg.“ že uradno oglasila, kedaj se zbori snidejo.

Naša politična polovičarija in pa nezanesljivost človeška sploh je kriva, da nam hrbte obračajo zavezniški, o katerih smo mislili, da smemo na nje računati do zadnjega zdihljaja, ali pa do slavne zmage. V zadnjem listu „Slov. Nar.“ smo priobčili česki glas, ki izreka, da bi se Čehi dali zadovoljiti, ko bi se Galiciji in deželam česke krone dal lasten zastop, in da bi potem hoteli molčati, ko bi se vse druge „nemško-avstrijske dežele“ vrgle v sedanji državni zbor. Moramo reči, da se tacega od Čehov nismo nadejali, od njih, ki so tako gromeli proti „separatausgleichu“ za Galicijo, ki so potne liste pisali t. i. državopravni opoziciji državnega zbora, ki so se tudi na nas sklicavali vselej, kader so hoteli vladi ktero zasoliti. Če bi Čehom pa že hoteli odpustiti njih nezvestobo, če bi hoteli pozabiti, v koliko so vpravo sedanjega stanja krivi oni sami, to menda lahko od sebe zavrečemo, ako „Pol.“ piše, „da ako dobodo „nemško-avstrijske“ dežele v državnem zboru dunajskem svoj zastop, bode s tem pomagano vsem, in da se nihče ne bo pritoževal zaradi nemškega vrvanja in vsiljevanja.“ Slovincem s tem ne bo ustrezno in če smo protestovali že proti sedanjemu državnemu zboru, čegar nemoč in žalostni konec nam je bil vselej pred očmi, morali bi tem glasneje protestovati proti še ožji zvezi z Nemci, ki bi nam brez opozicije

Čehov in Poljakov niti dibati ne dali. Ako Čehi hoté dejansko pozabljati na vso slavensko solidarnost, ako hoté pozabiti na sedanje stanje našega naroda in vse države, ako hoté po vsem hoditi svojo pot, ne moremo jim tega braniti: politika je sobična. To pa smemo od njih tirjati, da nas brez poklica ne mečejo v nemško-skupino, in če hočejo vladi dati kako odkupnino za svoje pravo, ta odkupnina nočemo biti Slovenci, ki ravno zdaj zopet dobivljamo iz Hrvatske veselo nado, da se tam jači naš jugoslavenski zaveznik, ki nam bo v dobrem in hudem zvest ostal in nas nikdar ne bo učil, naj bi se hoteli zgubiti v kleščah necega ožjega nemško-avstrijskega državnega zbora. Mogoče, da nas vendar vanj potisnejo; gotovo je, da se bomo proti temu branili na vso moč, gotovo, da nihče nima pravice obetati, ka nam bo ž njim pomagano in da se ne bomo mogli potem več pritoževati!

Iz nedavno preteklega časa.

Na dolenjem Štirskem, konec aprila. [Izv. dop.]

V 40. listu ste poročali en „Schwabenstreich“ g. M. Reisera, mariborskega župana. Enamisel rodi drugo. Tudi omenjeni „Schwabenstreich“ je sprožil v meni misel, priobčiti še drug lepši „Schwabenstreich“.

21. marca 1864 je bilježnik napisal prošnjo za Nežo in Ano Brezočnikovo, da zamorete vzdigniti svoje dolžne liste založene pri mariborskem sodišči. Jaz napišem za obedve krstna lista, v katerih je ime s slovenskim pravopisom zapisano „Brezočnik.“ To je bilo vzroka zadosti, da slavno sodišče pošlje strankama vsa pisma nazaj s sledečim odpiskom: Mit dem in allen Parien zurück, dass bei dem Umstande, als eine Agnes Brezočnik weder im diesgerichtlichen Waisenstande, noch beim k. k. Depositen-Amte vorkommt, sonach die Identität der Gesuchstellerin, welche sich Agnes Wresotschnig schreibt, nicht hergestellt erscheint, dem Gesuche im Entgegenhalten mit dem Tauscheine A, worin nur von einer Agnes Brezočnik Erwähnung geschieht, keine Folge gegeben werden könne.

K. k. Bez. Gericht Marburg am 31. März 1864.

Pogatschnig m. p.

Ta sodni odpisek prosilkin brat meni prinese, prošé me, naj krstna lista prenarodim, kakor se zahteva, da zamorete sestri svoje denarje dobiti. Jaz, ne hoté krstne knjige niti slovenskega imena pačiti, pošljem sodišču vsa pisma nazaj zajedno s sledečim pojasnilom: Erläuterung.

Nachdem Gesuchstellerin Agnes Brezočnik aus dem Grunde abgewiesen worden, weil obiger Zuname im Taufbuche mit B, nicht aber mit dem irrthümlichen W geschrieben vorkommt, so wird diese Differenz dahin erläutert, dass der irrthümliche Buchstabe W nur in der politischen oder Gerichtskanzlei sich eingeschlichen habe und die Identität der Person um so weniger bezweifelt werden könne, als dieselbe nicht durch einen todtten Buchstaben, sondern durch den Namen und Zunamen des Vaters und der Mutter, und hierorts besonders auch durch den Vulgarnamen bewiesen werden muss. Pfarramt Maria Wüste den 30. Juni 1864.

Bart. Ciringer m. p., Kurat.

Vsak pošten človek bode spoznal, da to pojasnilo je zadosti jasno; ali nemškutariskim glavam ni pomagalo nič. Vboga reva ne more svoje pravice najti. V drugič jej prošnjo odbijejo. Zdj gre ona k notarju Reiseru pomoči iskat. Ta jej napiše pritožbo do ministerstva.

Priobčujem to pritožbo, da naš narod izvé, kako ta tujec, ki je med Slovenci od samih duhovnikov — šentpaulskih menihov — neizmerno obogatel, iz same hvaležnosti naše slovensko duhovništvo pri ministerstvu nemrsko tožuje.

Glasi se ta paskvil tako-le:

Hohes k. k. Staats-Ministerium!

Ich und meine Schwester haben mittelst der Eingaben de praes. 22. März 1864, Z. 3448 sub A und Z. 3449 sub B. beim k. k. Bezirksgerichte Marburg um die Erfolglassung unseres in der gerichtlichen Depositenkassa sub Urb.-Nr. 53 ad St. Lorenzen verwahrten Vermögens pr. 103 f. 40 kr. CMZ. angesucht; allein wir wurden vom obgenannten Bez. Ger. laut Bescheid ddo. 30. März 1864 mit dem Bemerkten abgewiesen, dass eine Agnes und Anna Brezočnik weder im Waisenstande noch beim k. k. Depositen-Amte vorkomme und sonach unsere Identität mit Rücksicht auf die den obgenannten Gesuchen allegirten Taufscheine nicht dargethan sei, indem wir in den betreffenden Gesuchen uns mit dem Familiennamen „Wresotschnig“ unterzeichnet haben. In Folge dieser Abweisung ging unser Bruder zum Hr. Pfarrer nach St. Maria in der Wüste und ersuchte ihn um Berichtigung der Taufscheine, damit wir an der Behebung unseres Vermögens nicht weiter gehindert würden. — Allein anstatt der Berichtigung dieser Urkunden hat er die sub C beiliegende Erläuterung ausgefolgt, welche offenbar zur Erfolglassungsbewirkung unseres Vermögens unzureichend ist. Meine Eltern und Grosseltern haben seit uralten Zeiten den Familien-Namen „Wresotschnig“ geführt*), und erst der gegenwärtige Hr. Pfarrer hat sich angemast, laut den, unseren obigen Gesuchen allegirten Taufscheinen uns den Familien-Namen „Brezočnik“ zu octroyiren. Unter dem Familien Namen „Wresotschnig“ ist auch unser Pupillar-Vermögen in der Waisenkassa für uns in Verwahrung genommen, und ich finde es mit meinem einfachen natürlichen Verstande ganz wol begreiflich, dass selbes vom Gerichte einer Person, welche einen andern Familien-Namen führt, nicht ausgefolgt werden kann. — Die Klagen über derartige, eigenmächtige Namensveränderungen durch die hochw. Geistlichkeit in Untersteier sind bereits vielfältig vorgekommen, und im Laufe der abgewichenen Jahre auch der hohen k. k. Statthalterei wegen Veranlassung der erforderlichen Abhilfe vorgelegt worden, allein dessen ungeachtet hat

*) V krstni knjigi je to ime l. 1786 „Bresoznig“, l. 1816 „Bresoznig“, l. 1819 „Bresozhnig“ l. 1821 „Bresozhnik“, l. 1825 „Bresotznig.“

dieses Unwesen in einigen Gegenden noch immer den freien Lauf. Bei Ausfolgung der Erläuterung ddo. 30. Juni 1864 bemerkte der Hr. Pfarrer zu St. Maria in der Wüste, dass sein Vorgänger unsern Familien-Namen unrichtig geschrieben, und er denselben nur berichtigt habe (od konca do kraja vse izmišljeno, lažnjivo. Dopis.). — Es ist nach meiner Anschauung eine unerhörte Anmassung und ein offener Missbrauch der Amtsgewalt, wenn Familien-Namen vom Führer der Tauf- und Sterbe-Matriken nach seiner Willkür beliebig abgeändert werden dürfen, und ich halte eine derartige unbefugte Namensveränderung geradezu für eine Namensfälschung, welche geeignet ist, in der Zukunft die grossartigsten Erbschafts-Processse hervorzurufen, und uns im alltäglichen Verkehre, und bei vorfallenden Rechtsgeschäften überhaupt — Nachteile zu verursachen. Ich stelle demnach die Bitte: Das hohe k. k. Staats-Ministerium geruhe mit thunlichster Beschleunigung die Verfügung zu treffen, dass das Taufbuch, und die an uns ausgefertigten Taufscheine sub A und B der Pfarre St. Maria in der Wüste im Bezirke Marburg in Steiermark im Wege des hochwürdigsten F. B. Lavanter Ordinariates und der politischen Behörden dergestalt berichtigt werden, dass wir mit unsern Eltern und Groseltern den gleichen Namen führen. Ich habe für die Verfassung meines sub A allegirten Erfolglassungs-Gesuches sammt Stempeln beausgabt einen Betrag pr. 3 fl. 6 kr. und ebenso meine Schwester 3 „ 6 „ und bitte, dass der Herr Pfarrer zu St. Maria in der Wüste, wegen unrichtiger Führung der Taufbücher verhalten werden möge, uns die obigen Auslagen pr. 6 fl. 12 kr., und die Kosten dieser Beschwerde (Stempel und Porto) pr. 1 „ 50 „ somit zusammen pr. 7 fl. 62 kr. zu vergüten, da wir diesen Schaden nur schwer ertragen könnten, indem wir uns den Lebensunterhalt durch unsere Handarbeit verschaffen müssen, und ohnehin in Folge der Unrichtigkeit unserer Taufscheine noch genötigt sein werden, mehrere zeit- und geldraubende Wege nach dem — sechs Wegestunden von uns entfernten — Bezirksgerichte Marburg zu unternehmen. Ich bitte inständigst und mit aufgehobenen Händen um möglichst schnelle Erledigung meines gegenwärtigen Gesuches, damit ich an der Behebung meines Vermögens nicht länger gehindert bin.

Marburg am 30. Juli 1864.

(Konec prib.)

Anna Wresotschnig m. p.

Dopisi.

Iz Zagreba 16. maja. [Izv. dop.] Do sedaj — ura kaže 3½ popoldne — so sledeče volitve znane: V Zagrebu je za kmečke občine izbran kanonik Šuškovič, narodnjak, s 118 glasovi proti magjaronu Reizneru, kteri je dobil kljubu vsemu pritiskanju in mitjenju samo 33 glasov. Zmaga je tedaj sijajna. Kmetje so se izvrstno držali, ter lep izgled dali meščanom. V Sisku sta izbrana za trg narodnjak trgovec Kotur, za kmečke občine narodnjak mernik Čop. Mesto Varaždin je izbralo narodnjaka Jagiča župnika in trgovca Pusta. Varaždin so magjaroni prav kot za svojo doméno imeli, in glej zmaga je narodna! Kmečke občine okraja Karlovca so izbrale narodnjaka Ferkiča, mesto Karlovca pa narodnjaka dr. Makauca. Narodnjak Jakič, ki je tudi za Zagreb kandidiran, izbran je v Senji; Antolek, narodnjak, v varaždinskih toplicah: Balaško, narodnjak v Dugoselskem okraji; Pinter, narodnjak, v okraji Velikogoriškem, Turkovič, narodnjak, v okraji Delniškem, in — da veselje ne bo preveliko: dr. Ante Starčević v krapinskih toplicah. Za ta izbor ima se Starčević pred vsem zahvaliti kotarskemu sodcu Halperju, ki je ves ognjen za njegove ideje. Magjaroni tedaj niso nikjer, kolikor je do sedaj volitev poznanih, prodrli. Narodnjaki so skoz zadovoljni s tem vspehom. Do jutur zjutraj dobite telegram o volitvah, ki še sedaj niso poznane, in uteguejo med tem za nje telegrami priti. Obči strah je za Jasko, od koder do sedaj še nimamo nobene vesti. Tam si stojita narodnjak Torbar in magjaronski Kučež Hatz nasproti. V Jaskanskem okraji so velike kmečko-plemiške občine Draganič in Domagovič, in poznano je, da je kmečko-plemstvo vse več ali manj magjaronsko. — Razsodba o limito-soli zmešala je vladi možgane. Najbolj so kompromitovani ravnatelj financij Vakanovič, bivši veliki župan Bogovič, in oddelni svetovalec Dutkovič, črna senca pada pa tudi na bana Bedekoviča samega in na njegovega doglavnika Šuhaja.

Politični razgled.

V državnem zboru je finančni minister zopet izročil predlog, da bi smel tudi junija meseca davke pobirati in trošiti po finančni postavi lanskega leta. Na dnevnom redu je stalo poročilo o volitvah v delegacije. Neka manjšina je tirjala, naj bi vlada izposlovala, da bi se zborovanje delegacij za nekoliko časa preložilo. Pri besedovanju je zopet kar deževalo naj-

Listek.

Bilježnikova hči.

Novela iz srbskega življenja.

(Spisal Damjan Pavlovič, poslovenil L. G. Podgoričan.)

(Konec.)

V.

Priplul je blagostivi, cvetoči mesec maj. A tega leta, 1848. maj ni le srbskih rebri okrasil z raznobojnim cvetjem, temuč tudi junake Srbe je ovenčal s svitlim, bridkim orožjem. Z gore sv. Fruške so dihali vonjavi vetrovi in napajali duše srbske vernosti, ki živi v trinajstih belih samostanih; a ti vetrovi so tudi razpihivali belo cvetje vinske trte, ki se vzdiga iz otožne zemlje — napojene s čisto srbsko krvjo, ki je tekla za svobodo, za narodnost in in vero.

Razgubilo se je belo cvetje za hladno Donavo, razselilo se po ravni Bačici. Rano je bilo to: belo cvetje, bele srbske vasi so solznih oči čakale, kedaj se jim izza gore sv. Fruške prikaže solnce, kajti tam za njo so plapolali bojni prapori in gmelja je pesem:

„Ustaj, ustaj Srbine!“

Solnce se prikaže in cvetje — to je šepetalo svete, radosti vonjave besede.

Te besede so se zedinile v pesem in zefiri so jo raznesli na vonjivem zraci:

„Odbi se biser — grana od jorgovana, i lepa Mara od svoje majke.“

Žalno je to, ker srbska radost, srbska pesem ni-

koli ni sama, čista radost. Vsako in vselej kali rahla žalost, s katero so se srbske duše pojile celih štiri sto let.

Za tega delj se ne mara tudi Mara ni mogla radovati po vsej mogočnosti svojega srca. Na glavi se jej je smehljal zelen venec, v očeh pa so lesketale jej solze.

A to niso bile solze, ki se rade po licih utrinjajo dekletom — takim, ktere, kader jih spremljajo v svetišče, zato da bi jih zedinili s zaročniki, pa se jim joče po materi in neskrbnem življenju.

Žalostne solze so jej kapale iz žalostnih oči in še bolj so jej bledile lice.

„Nikar ne jokaj, ljuba hči; potješi se in bodi vesela.“

„Da, mati, ali strašno se mi je sanjalo!“

„I saj sanje so le sanje, ljuba hči!“

„Strašne, strašne sanje, draga mati. Milovan je bil žalosten, bled, s krvavim nožem so mi je grozil. A te strašne očine besede: „Prokleta bodi moja hči!“

„Takova si ti, ljuba hči: po dnevi žaluje tvoja duša, po noči pa se ti sanja o tem žalovanju.“

„Ali, mati, Milovan je ugasnil meni, vsa vas trdi to.“

„To so le hudobni ljudje, preljuba hči, — ljudje, ki ti zavidajo srečo.“

S takimi besedami je mati tješila svojo hčer, ali goste solze, ki so jej vdirale se iz bridkih oči, razodevale so, da do cela drugače meni.

Milovana ni bilo v vasi. Le govornica je bila o njem: nekteri so trdili, da je daleč na tujem, nekteri

pa, da je v Sremu mej srbskimi junaci — ali so Maro krivičili, da je tega mladega človeka pahnila v pogubo.

To je že navadno: da le, če tudi samo en glas pokne o kakem osirotelem človeku, precej se temu pridruži sto drugih, hudobnejših in nevrednejših.

Pozabili so v vasi na dobrosrčnega bilježnika, kterega so popreje tako ljubili, pozabili so tudi na njegovo najljubejšo hčer, na „krasno devo Maro“. Zdaj so le slabo govorili o Mari.

„Da, ona je pogubila našega mladjaka Milovana.“

„Na vseč ptujcu, na vseč grajskemu oskrbniku.“

„Bogme, saj zmerom tiči v le onej hiši.“

„Oj, ko bi še živel rajniki, da bi videl, kako se skrni njegove hiše čast.“

Mara je vedela, kako grdo jo obrekujejo, za tega delj jo je zelo bolelo srce. Tožila je, ker jo je pustil brezi očeta, brezi pomoči, a v tem je vendar otímecek prikazal se jej. Le z njegovo pomočjo bode mogoče, da zaduši hudobno obiranje. Tudi nje srce se je vnelo za-nj. Ali pre-rhnila bi očin ukaz!

Da ni tako ognjeno ljubila očeta, morda bi je ne bilo tako strah vselej, kader se je spomnila, da se vede zoprnó poslednjemu očetovemu odloku.

Toda zli jeziki so bili hujši in hujši, rastlo je hudobno govorjenje, kakor je rastla nje ljubezen do oskrbnika; a dej, cvetoči mesec maj je tudi njej, mladi nevesti glavo ovil s zelenim vencem.

Zopet poknila pesem:

„Odbi se biser — grana od jorgovana, i lepa Mara od svoje majke.“

strastnejših napadov na vlado. Pri glasovanju je vendar obveljal nasvet odborove večine, da naj se zbornica odloči delegacijo nemudoma voliti. Pri tej priliki se je pokazalo, da ustavoverneži niso sposobni za nobeno opozicijo, ker se preveč bojé za svoje sedeže v dunajskem parlamentu. — Na dalje se je poslanska zbornica bavila z volitvami, potem s železniškimi in dačnimi zadevami.

Ustavni odbor poslanske zbornice je sklenil izdelati adresu na cesarja in jo predložiti zbornici. Poljaki so že izrekli, da za addresso ne bodo glasovali, brž ko ne pa se tudi ne bodo udeleževali dotičnega besedovanja. Sploh je še dvomljivo, ali addressa zadobode večino zborovo. Pa ko bi jo tudi dobila, bila bi addressa udarec po vodi, 1. sedanji državni zbor nikakor ne reprezentira večine avstrijskega ljudstva in 2. ker bi tudi v najsmrečnejšem slučaju addressa dobila komaj večino 80 proti 60, in bi jo ministerstvo ter cesar po vsej pravici smeli smatravati kot strasten izjav ene nezadovoljne svojbine, od ktere pa nikakor ne sme odvisna postati vsa velika država.

Minister Schäffle se je te dni mudil v Pragi. Med tem ko eni trdé, da se je Schäffle izogibal vsacega političnega razgovora, pripovedujejo drugi, da je konferiral s Staročehi. Eni zopet vedó, da je Schäffle g. Kommersa zaznamoval kot prihodnjega kmetijskega ministra, a se ta novica od druge strani oporekuje.

Slovenci zdaj pozornim okom gledamo na Hrvaatsko, kjer se bratovski naš narod oprošča magjarskih spon in se junaško ter značajno zbira okolo narodne zastave. Kakor kažejo telegrami na čelu lista, narodna stranka večidel zmaga tako da smemo že denes reči, da je že zdaj narodna stranka moralčno zmagala, naj že bode večina vsega zbora ali narodna ali ne, kar je

Mara se je matere oklenila okrog vratu. „Oh, mati, z bogom, draga mati! Moli za svojo hčer.“

Dever (brautführer) je nevesto peljal v bogomoljo, veseli svatje pa so stopali za njima.

Mladi ženin je bil vesel, le nevesta je bila bleda, bleda — kakor smrt.

Nje roka se je tresla v deverjevi roci.

„Ali ni prav tako, Mara?“

„O ni, nikakor ne.“

Mirno so svatje šli v svetišče.

Solnce je jako jasno sijalo, zrak je bil miran, ni listek se ni ganil nikjer na veji.

Ali ko se svatje bližajo cerkvi, in ko je dever že hotel z nevesto v bogomoljo stopiti, jemo, se dvigati oblaki prahu, veter je potegnil in venec odnesel z nevestino glave.

„Gorje, gorje, oče moj!“ — vskliknila je nevesta in v nesvesti si zgrudila se je deverju v naročje.

Nebo je bilo še zmerom jasno, kakor popreje, solnce je še zmerom takisto sijalo, ali veselim svatom po obrazih se je razprostrl trpke žalosti oblak.

Žalost je to, če mlado nevesto odpeljo materi iz hiše, nazaj pripeljo jej pa polumrto hčer.

Na pokopališči vasi Č. v Bačici je zbranega mnogo ljudstva.

Sorodniki in znanci so prišli na grobišče molit za duše svojih rajnkih.

Žalostne pesmi z jokom vred so se razlegale po mrtvišči, da bi se kamen bil lahko omečil.

Duhoven je šel od groba do groba, molil za mrtve in grobove oblival jim z vinom in oljem.

Na strani, na nekem še novem grobu ni bilo nikogar drugega, le neka stara ženska je klečala na njem. Pa ni jokala, ni javdala. Imela je glavo sklonjeno, poljubljala je križ na grobu. Nje glas je bil brez moči, nje oči so bile brez vsakojake solze.

Ta starčica je žalovala po svojem soprogu, žalovala za svojo hčerjo Maro.

Ni pa vendar sama tu na grobu.

Vzrašati se nad njim še dve duši, ki je smrt, junaška smrt zedinila ji.

V prvem boju za svobodo sta pala mej prvimi žrtvami dva mlada Srba: Milovan in oskrbnik Branko.

ezavno, ker ima deželni zbor hrvatski toliko virilnih glasov.

V Lincu so na 20 gld. globe obsodili vse one Velikonemce, ki so praznovali in vodili javno nemško „siegesfeier“ v Lincu.

Iz Ogorske se naznanja ministerska kriza; troje ministrov: Horwath, Gorove in Pavler so ponudili kroni svoj odstop. V Translajtanijski so torej malo bolj v redu nego v Cislajtanijski.

Seja nemškega državnega zbora bode letos dalje trajala, nego so s početka mislili, ker ima sklepati o važnih zadevah namreč pred vsem o Alzasiji in Lotringiji, o vojaški penzijski postavi, o porabljenju vojne odškodnine, kar se je bode v prvi prihodnosti plačalo.

V narodnem zastopu francoskem je stavil Thiers zbornico pod alternativo ali dati mu zaupnico ali pa sprejeti njegovo demisijo. Zbornica mu je dala zaupnico. Francoski časniki pri tej priliki pišejo, da bode vendar v kratkem prišlo do nove krize, ker je bajé Thiers namenjen vendar odstopiti, kader bo Pariz premagan. Potem bo narodni zastop prisiljen poiskati Thiersu naslednika, ki bo sestavil državi primerno vlado ali pa bo moral zastop sam odstopiti in mesto napraviti drugi zbornici, ki bo sposobnejša biti položaju kôš, nego je sedanja. — V zastopu se je 15. t. m. volila komisija za pretresovanje mirovnih pogojev.

Municipalni svetniki francoski so hoteli napraviti 4 kongrese in sicer v Bordeaux, v Lyon, v Nantes in v Ville; vsak teh kongresov bi bil imel voliti svoje delegate, ki bi bili združeno potem šli v Versailles, da bi tam začeli nekako politično delovanje. Vsa stvar pak se je razbila, ker se je bilo n. pr. v Lyon komaj 40 svetnikov zbralo, ki so se takoj zopet razšli.

Izpred Pariza so zadnje dni začela izostajati skoraj vsa poročila. Kanonada se nadaljuje in so na nekterih mestih že obzidje prestrelili. Zadnji telegram od tam 16. t. m. se glasi: „Ne naznanja se nikakoršen vojašk dogodjaj.“

Iz Srbije se naznanja, da turško pašarenje še vedno goni krščane iz dežele in da je nedavno zopet 180 takih rodovin Turčijo popustilo in zbežalo v Avstrijo, od koder hočejo iti v Srbijo.

Razne stvari.

* (Imenovanje.) Minister nauka in prosvete je podelil na c. k. viši gimnaziji v Ljubljani sistemizirano učiteljsko službo extra statum dosedanjemu profesorju na viši realci v Zagrebu g. Janezu Tušek. To je vendar enkrat eno imenovanje, s katerim smemo Slovenci biti popolnem zadovoljni.

* (Razpisana služba.) Na c. k. gimnaziji v Celji je razpisano mesto učitelja za klasično filologijo. Prosilci morajo biti iz grščine in latinščine izpitani za vso gimnazijo in svoje prošnje do 20. junija t. l. izročiti deželnemu šolskemu svetovalstvu v Gradcu. Znanje slov. jezika se tudi pod ministrom Jirečekom ne tirja, čemur se ne moremo dovolj začuditi.

* (Minister Jireček.) Uradno se preklicuje, da bi hotel minister Jireček priti na Štirsko. Nam se je stvar pravila iz zanesljivega vira, in se je menda g. minister kasneje drugače premislil.

* (V zadevi okrajnega sodnika Pucherja) v Konjicah, ki je na slovenski odlok prilepiti dal nemškega, prepustila sta se nam sledeča dva uradna pisma v porabljenju:

An Herrn A. Tomšič in Marburg!

Z. 8239.

Eine Abschrift des in stehenden Erlasses sammt dem Original-Bescheide des k. k. Bezirksgerichtes Gonobitz, ddo. 26. Jänner 1871, Z. 205, wird dem Herrn A. Tomšič in Marburg zugestellt.

K. k. Bezirksgericht Marburg, 11. Mai 1871.

Der k. k. Landesgerichtsrath:

Ribitsch m. p.

Praes.-Nr. 3281.

Jahr 1871/250.

An das k. k. Bezirksgericht Marburg.

Das k. k. Bezirksgericht wird angewiesen, den

angeschlossenen Original-Bescheid des k. k. Bezirksgerichtes Gonobitz, vom 26. Jänner 1871, Z. 205, dem Chef-Redacteur des „Slov. Narod“ A. Tomschitsch in Marburg mit dem Bemerken zukommen zu lassen, dass aus Anlass des Vorganges bei Ausfertigung dieses Bescheides an den k. k. Bezirksrichter in Gonobitz entsprechende Weisung erlassen wurde.

Graz, am 8. Mai 1871.

Der k. k. Oberlandesgerichts-Präsident:

Lattermann m. p.

Morebiti bi v očigled žaljeni slov. ravnopravnosti ne bilo škodovalo, ko bi se bilo ob enem povedalo, kaj se je g. Pucherju zaukazalo.

y. (Schönwetter, c. k. glavar v Celji) je razposlal pretečeni teden neko okrožnico vsem odgovornim učiteljem celjskega okr. glavarstva v imenu dotičnih okrajnih šolskih svetov v porazumljenju „angeregter Zweifel“, mora se li križev teden šola imeti ali ne. On zaukazuje, da se ima šola tiste dni ravno tako obiskovati, kakor druge dni. Okrožnica nosi datum 2. majnika 1871, in je od Schönwetterja lastnoročno podpisana. Mi ne moremo na tem mestu preiskavati, je li ona v soglasju z odlokom deželnega šolskega sveta v Gradcu, kateri vse verske vaje prepušča cerkveni oblasti določiti, pa to moramo tukaj javno povedati, kar vemo iz gotovega vira: 1) Na Vranskem 2. majnika ni bila nobena okrajna šolska seja; 2) pri zadnji okrajni šolski seji na Vranskem, ktere so se udeležili trije okrajni šolski svetovalci, ni bilo o tej zadevi ne besedice govorjeno in vendar je na okrožnici: „Vom Bezirks-Schulrathe in Franz.“ — Le samovoljno!

č— (O šolskem uradovanju v Savinski dolini.) G. Schönwetter prihaja redno vsaki mesec v dotične okraje k sejam okrajno — šolskega sveta. Znano je, da se je gornjo-grajski okrajni šolski svet že dolgo razkrušil, in to največ zavoljo nepostavnega vedenja g. Schönwetter-ja, ki je samovoljno odločil, ka bi bile seje o. š. s. po enkrat v Gornjem Gradu, drugokrat pa v Mozirju. — Okrajni šolski svet gornje grajski sklepa in pošilja tedaj svoje ukaze s tremi glasi: 1. glavar Schönwetter, 2. šolski inšpektor, 3. učitelj izvoljen od učiteljev gornje-grajskega okraja. Krajnega šolskega sveta pa prav za prav v Gornjem Gradu ni. Temu vedenju se je pridružil tudi vranski okrajni šolski svet. Kakor slišimo, bili so pri zadnji seji okr. šol. sveta na Vranskem 3 — beri: trije svetovalci pričujoči, in sicer: g. Schönwetter, Schaur in Stuller — lepa trojica, ki zasluži, da se v bogato pozlačenem okvirju pošlje v nemškutarsko „walhallo.“

* (Kmetijsk tabor.) Vsled sklepa c. k. kmetijske družbe v Ljubljani bode v Cerkljah pri Kranji v nedeljo 21. t. m. kmetijsk tabor. Namen tega tabora je povzdiga kmetijstva pri naših kmetih po lahko razumljivem podučevanju, po razstavi in razlaganju najimenitnejšega kmetijskega orodja. Kmetijski tabor v Cerkljah se začne ob 1/2 4 uri popoldne in bode gosp. Slavoljub Pour, kmetijsk popotni učitelj, govoril o marsikterem gospodarskem vprašanju.

„(Ipavski Sokol)“ napravi v nedeljo 21. maja 1871 v čitalnični dvorani svojo prvo gledališno predstavo. Predstavljal se bode opereta „Prepir o ženitvi“; muzikalični del Antona Hribar-ja. Vstopnina za osebo 50 kr. Začetek ob 8mih zvečer. K tej predstavi uljudno vabi „Sokolov odbor.“

* (Trbovlje), znan rudnik na južni železnici med Zidanim mostom in Litijo, kjer se koplje dober premog, je dobila v last „Centralbank“ na Dunaji. Tedaj je zopet posestvo in podvzetje, ki se dobro splačuje, prišlo v tuje roke.

* (104 let) star mož iz Moravč, biva sedaj v ljubljanski bolnišnici. Dasiravno je bil že za časa Francozov 40 let star ima vendar še malo sivih las.

† (Auber), imeniten francosk skladatelj, kterege so hoteli Nemci za svojega reklamirati, nam posebno v dobrem spominu po operi „Mužasta iz Portici“ in „Fra Diavolo“ je umrl te dni v Parizu v 90. letu svoje starosti.

* (Iz Konjic) se naznanja, da se nameravajo tam naseliti oo. jezuiti in da so si že ogledovali graščino kneza Windischgrätza.

